

BRÆNDEVIN, BANK OG BEATLES-MUSIK

Den var kult, fra den udkom, bogen om den nordskandinaviske ødemarks skæve eksistenser. Et par danske skuespillere fik en dramatiker på, og nu kan **Svalegangen** holde Danmarkspremiere. Velkommen til 'Populærmusik fra Vittula'.

INTERVIEW

ANNE BECH-DANIELSEN

Der er ikke bare kilometerlangt til den finsksvenske ødemark. Der er langt, ja, meget længere, fra et moderne byliv i Danmark til livet i en lille flække ude på randen af civilisationen.

Men rejsen skal gøres, mente en dansk skuespiller efter selv at være blevet blæst omkuld af den finske forfatter Mikael Niemi barokke succesroman, 'Populærmusik fra Vittula'. Bogen, der tager afsæt i forfatterens egen opvækst i Pajala i 60'erne, beskriver kærligt og grotesk humoristisk to drenges liv og længsel efter noget større i et miljø af sprut og sære skæbner, tæsk, mirakler og streng religiøsitet. Mødet med Beatles' sange rammer drengene rent, præcis som bogen ramte den danske skuespiller, Thomas Guldborg Madsen, i hjertekulen, da han læste den.

»Der er så meget godt i den bog«, pointerer Thomas Guldborg Madsen, der er vild med »drengenes alliance i et samfund spændt op mellem konventioner«. Først overvejede han at lave en monolog, men i stedet så han sig om efter en dramatiker og nogle venner og kolleger, der ville være med til at få banket det spraglede vildmarksunivers op på en dansk scene.

Ad snørklede veje og omveje sidder Thomas Guldborg Madsen i dag med en næsten lige så spraglet blanding af menneskelige forskelligheder i Århus. Vi møder ham under prøverne til Danmarkspremieren på Svalegangen, og han er omgivet af begejstrede venner og kolleger. For der var flere, der brændte varm på ideen om at få 'Populærmusik fra Vittula' til Danmark.

Svenske vidder på turneformat

Det gjaldt for eksempel stykkets alderspræsident, instruktør Mogens Pedersen, der går på scenen for første gang i 15 år. Dramatikeren Kristian T. Erhardsen, der splittede hele romanen ad for at få den samlet som drama. Skuespilleren og ven-

nen Thomas Corneliusen, der ligesom Thomas Guldborg Madsen spiller en af de to drenge. Og Hans Rønne, instruktøren fra Århus, der allerede for nogle år siden havde set sig varm på Vittula – men havde opgivet, fordi det eneste dramatiske forlæg, der fandtes – en svensk dramatisering – krævede »noget med 16 skuespillere og musikere, og det havde vi ikke råd til«. Thomas Guldborg Madsens version var til gengæld omsat fra svenske vidder til dansk turneformat – uden at den gode, groteske fortælling er spoleret, mener Hans Rønne.

Og det er den fortælling, han og holdet er faldet for.

»Stykket handler om noget fundamentalt menneskeligt: Længsel. Den ene af de to drenge er totalt fladmast af Indre Mission, den anden vokser op i et temmelig drikfældigt arbejdsmiljø – og så hører de Beatles for første gang og finder håb. Endelig er der noget, der taler til dem, og

PROVINS-KULLER.

Thomas Guldborg Madsen (tv.) og Thomas Corneliusen spiller de to drengevenner, der dyrker The Beatles som soundtrack til deres udlængsel i 60'ernes finske provinsliv. Akkurat som i bogen 'Populærmusik fra Vittula', der er forlægget for teaterstykker på Svalegangen. PR-foto

som deres forældre ikke fatter«, siger Hans Rønne, der selv er vokset op i et lille miljø i himmerlandske Gedved i 60'erne.

Også han oplevede noget forløsende, da han hørte 'Help' og 'Long Tall Sally', og han kan genkende en del fra Pajala, »selv om tingene selvfølgelig er sat på spidsen« deroppe ved verdens ende.

Her må gerne grines

Romanen er til trods for vold og drama og nordisk mørkeliv »vanvittigt morsom«, understreger Hans Rønne.

»Selv om den for så vidt ender tragisk, udtrykker den livsglæde og håb, og sådan skal en god historie være. Den skal pege opad. Jeg gider ikke at tage håbet fra mennesker«, siger han, og der nikkede på holdet: Det er fint at tage de store spørgsmål op – men her må gerne grines.

Det har de selv gjort under prøverne, ikke mindst da de fire skuespillere pludselig befandt sig i en aldeles uvant situati-

on: Drengene i Pajala giver sig til selv at spille Beatles, så det må skuespillerne i Århus så også gøre. Der er bare det, at ingen af dem kunne spille så meget som en enkelt akkord.

»Men det kan drengene heller ikke, så det gør ikke så meget, hvis vi spiller forkert«, tvinger Thomas Corneliusen sig selv til at mene – og de store smil breder sig over bordet ved erindringen om, hvordan eksempelvis Mogens Pedersen lærte sig at tromme ved at slå og tappe og hamre på et par lokale telefonbøger.

Det kunne ikke være tættere på ånden fra Pajala.

anne.bech@pol.dk

Populærmusik fra Vittula.

27.aug.-26. september. Billetter 160 kr.

plus gebyr på www.billetnet.dk.

Svalegangen, Rosenkrantzgade 21, Århus.

Herefter på danmarksturné til 4. november.

HØRT

... Festugen åbner i aften, og i den anledning flytter Skanderborg-festivalen til Klostertorv med rock, rytmer og **ÅRHUS SMUKFESTUGE** hver aften. Folk, der endnu ikke har klippet deres armbånd, kan aflevere det og score en kold øl hos Walther

... De, der går efter det mere uprøvede, kan – ud over Present-festivalen for elektronisk musik i Ridehuset eller 24-timers jazzfestivalen i Musikhuset eller 2012-koncerterne med måske kommende stjerner i Voxhall – søge i Studenterhuset til en

elektronisk gang **TRISTAN OG ISOLDE** på festugens allersidste aften. I et vovet miks af electronica, mezzosopran, billedkunst og klaver søsætter Reload Classics eksperimentet DJ Messiaen.

... De, der mere har hang til at agere Julia 'Cinde-fucking-rella' Roberts, kan give sig hen og fælde tårer over **PASSIONEREDE OPERARØSTER** ved Festuge Classic i morgen og på søndag. Her gengæster tenoren Joseph Calleja Musikhuset, som han væltede, sidst han var i byen. I den

anden ende af skalaen skulle syngepigerne fra Bakketanterne lægge an til **KITCH OG PALMEHAVE** på Møllestien i morgen eftermiddag.

... Og for dem, der ikke allerede i aftes sprang på CV Jørgensens første optræden i syv år, er der to chancer mere for sang, satire og ord, der smager. Det sker i Voxhall søndag og tirsdag aften, hvor **CARSTEN VALENTIN** leverer nytern til tiden med backing fra musikkollektivet De Soto Caucus.

... Det improvisatoriske prøves af ved det rendyrkede baggårdsteater **BAGSÆDEBETRAGTNINGER**. Fra på torsdag er scenen sat i parkerede biler rundt i Århus, og publikum må selv vandre af sted med halvtimesintervaller fra Mølleparken.

... I den excentriske ende er der **GRÆNSESØGENDE STAND-UP** med englænderen Paul Foot, der nåede finalen ved sidste års Last Comic Standing. Han rabler derudad på Katapult onsdag og torsdag aften. Det er også her, Rune Green i mor-

gen aften åbner for Storytellers con Katapult, hvor ifølge programmet »skuespillere og revisorer« fortæller historier om deres liv.

... Og så er der kortfilm fra på mandag på skærme foran Ridehuset og ved åen over for Magasin: Marwan, Jørgen Leth, Steffen Brandt, Kasper Winding m.fl. har instrueret fem **MUSIKALSKE ÅRHUSHISTORIER**, alle med en sangtekst som manuskript.

ibyen@pol.dk